

«إِيَّاكَ تَعْبُدُ» با محض شدن در عبودیت قابل درک است

در عبادت میان عابد و معبود، میان عاشق و معشوق، میان رب و مربوب عالمی هست که نمی‌شود به صورت تصور و تصدیق در آید؛ الا این که آدم به آن وارد شود و خودش را محض در عبودیت کند.

در عبادت میان عابد و معبود، میان عاشق و معشوق، میان رب و مربوب عالمی هست که نمی‌شود به صورت تصور و تصدیق در آید؛ الا این که آدم به آن وارد شود و خودش را محض در عبودیت کند.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا)، آیت‌الله غروی علیاری، در جلسه خصوصی تفسیر اخیر خود در روزهای چهارشنبه، به بیان نکاتی در باب آیات چهارم و پنجم سوره مبارکه حمد پرداخت.

بنا بر این گزارش، ایشان در ادامه مباحث خود در جلسه قبل به این نکته اشاره کرد که تمام عالم هستی تحت سیطره ذات باریتعالی است و مالکیت حقیقی از آن اوست و هیچ کس حق ادعای مالکیت کردن ندارد.

آیت‌الله غروی علیاری گفت: اگر کسی مالکیتی دارد صوری و ظاهری است و زوال‌پذیر؛ اما در ذات باریتعالی آن چه هست اثبات است و دوام. در بحث صفات ربانی هم که این صفات را به دو دسته صفات سلبيه و صفات ثبوتیه تقسیم می‌کنند، مالکیت در ذیل صفات ثبوتیه قرار می‌گیرد.

وی با بیان این که هر چه هست از ذات باریتعالی است، عنوان کرد: وقتی که او چیزی به هر موجودی از موجودات عالم خلقت می‌دهد، این چیز برای آن موجود عرضی و موقتی است و اگر هم هست چند صباحی با اوست و از او سلب خواهد شد و چیزی که سلب می‌شود نمی‌تواند حقیقی باشد.

آیت‌الله غروی علیاری با اشاره به عمق و گستردگی مباحث مطرح درباره آیه پنجم سوره فاتحه، به انحصاری که در این آیه برای عبادت خدا مطرح شده و تقدم عبادت بر استعانت اشاره کرد و نکاتی را این باره مطرح کرد.

وی گفت: در این جا اول فرمود «إِيَّاكَ تَعْبُدُ» و بعد استعانت را آورده است. از نظر ظاهر، علی القاعده، و به طوری که بعضی از مفسرین گفته‌اند، باید «تَسْتَعِينُ» و استعانت مقدم شود تا فرد بتواند قدرت پیدا کند و بعد عبادت کند.

ایشان در باب این که چرا عبادت منحصرأ متعلق به ذات باری است، گفت: در عبادت میان عابد و معبود، میان عاشق و معشوق، میان رب و مربوب عالمی هست که نمی‌شود به صورت تصور و تصدیق در آید؛ الا این که آدم به آن وارد شود و خودش را محض در عبودیت کند، عشق و حب بورزد و لذت‌ها را در این طریق ببرد و آن وقت می‌فهمد که چرا باید این عبادت منحصرأ بر خداوند باشد.

آیت‌الله غروی علیاری مقدم بودن عبادت بر استعانت را نیز بر همین اساس توضیح داد و گفت: وقتی که عبادت منحصر به خداوند باشد یعنی من تو را می‌شناسم و حاضر نیستم غیر از تو به احدی خودم را انقیاد کنم.